

Przedmiotowy System Oceniania języka niemieckiego w szkole podstawowej

Klasa VIII, poziom II.1

Niniejszy *Przedmiotowy System Oceniania* opracowano na podstawie *Programu nauczania języka niemieckiego w szkole podstawowej. Wariant II.1* autorstwa Bożeny Niebrzydowskiej, na poziomie edukacyjnym **II.1**, realizowanym w trakcie pracy z podręcznikiem *Magnet smart 3* Wydawnictwa LektorKlett.

I Wprowadzenie

Przedstawiona poniżej propozycja *Przedmiotowego Systemu Oceniania* z języka niemieckiego odwołuje się do następujących dokumentów::

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. **Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe**, Dz.U. z 2017 r. poz. 60

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. **Prawo oświatowe**, Dz.U. z 2017 r. poz. 59

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

Proponowany PSO z języka niemieckiego zawiera informacje o wymaganiach przedmiotu i kryteriach oceny postępów ucznia, a powinien być stosowany przy uwzględnieniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania.

Program nauczania, do którego odwołuje się niniejszy PSO może być realizowany z kursem *Magnet smart* Wydawnictwa LektorKlett. Tomy 1-2 kursu *Magnet smart* są przewidziane dla uczniów uczących się języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej. Tomy 2-3 podręcznika *Magnet Smart* przewidziane są dla uczniów kontynuujących naukę języka niemieckiego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej.

Poziom edukacyjny	Klasa VII	Klasa VIII
II.2	Magnet smart 1	Magnet smart 2
II.1	Magnet smart 2	Magnet smart 3

O rozkładzie materiału decyduje każdorazowo nauczyciel, uwzględniając potrzeby uczniów danej klasy czy szkoły oraz mając na uwadze sposób organizacji kursu w danej szkole.

Kontrola i ocenianie osiągnięć uczniów są niezbędne na każdym etapie nauczania. Ocena postępów ucznia dostarcza ważnych informacji zarówno uczniowi, jak i nauczycielowi oraz rodzicom ucznia. Informuje o skuteczności uczenia się i nauczania, motywuje i mobilizuje do nauki i pracy. Rodzicom dostarcza informacji o nabytych umiejętnościach i wiedzy ich dziecka, ale także o istniejących deficytach.

Wewnątrzszkolne i przedmiotowe systemy oceniania umożliwiają uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z wymaganiami na różnych poziomach, zrozumienie procedury mierzenia i oceniania osiągnięć uczniów. Nauczycielom umożliwiają diagnozowanie bieżących potrzeb uczniów, dostosowywanie nauczania do warunków grupy i szkoły, takich jak np. wymiar godzin czy stopień zaawansowania, ale także służą do stałego monitorowania przebiegu procesu nauczania i kontroli realizacji założonych celów.

II Ogólne kryteria oceny biegłości językowej w zakresie szkolnych wymagań edukacyjnych: podstawowym i ponadpodstawowym

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza (fonetyka, ortografia, środki językowe)		Uczeń: - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wprowadzonych wyrażeń - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy - zna tylko niektóre podstawowe reguły gramatyczne - z trudem wykonuje zadania leksykalno-gramatyczne	Uczeń: - zna podstawowe, wprowadzone wcześniej słownictwo i wyrażenia, ale popełnia błędy w ich wymowie i zapisie - zna większość podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych - zadania wykonuje powoli i z namysłem	Uczeń: - zna większość wcześniej wprowadzonego słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i rzadko popełnia błędy w zadaniach	Uczeń: - zna wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i zadania wykonuje z reguły bezbłędnie

Umiejętności	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. receptywne (słuchanie/czytanie)	Uczeń: - rozumie podstawowe polecenia nauczyciela i bardzo proste i krótkie teksty odsłuchowe - rozumie ogólny sens tekstów pisanych - nie potrafi lub wykonuje częściowo zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela - potrafi częściowo wykonać bezbłędnie zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i poprawnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i bezbłędnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych
2. produktywne (mówienie/pisanie)	- wypowiada się krótkimi zdaniami i frazami - wypowiada się bardzo powoli - tworzy niespójne i proste teksty pisane - niewielki zakres słownictwa i struktur ogranicza wypowiedź - błędy leksykalno-gramatyczne często zakłócają komunikację	- wypowiada się dość powoli, ale dłuższymi zdaniami - tworzy bardzo proste, teksty pisane, z niewielką liczbą błędów - posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację - potrafi wypowiedzieć się logicznie i spójnie, choć z błędami, niezakłócającymi ogólnego sensu wypowiedzi	- wypowiada się dość płynnie, odpowiednio długimi zdaniami - tworzy proste spójne teksty pisane - posiada urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiając przekazanie prostej informacji w logiczny i spójny sposób - popełnia nieliczne błędy niezakłócające komunikacji	- wypowiada się płynnie stosując poznane struktury gramatyczno-leksykalne - tworzy proste, logiczne i spójne teksty pisane, wykorzystując poznane słownictwo i struktury - nie popełnia błędów gramatycznych i leksykalnych

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który 1) spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej oraz wykazuje aktywność w zdobywaniu podstawowej wiedzy o krajach, społeczeństwach i kulturach niemieckiego obszaru językowego, a także świadomość związku między kulturą własną i kulturą tych społeczności oraz wrażliwość międzykulturową; 2) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem; 3) aktywnie współdziała w grupie, np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych pracach projektowych; 4) aktywnie korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim.

III Zakresy tematyczne podlegające ocenie na poziomie edukacyjnym II.1

- człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia, emocje, umiejętności i zainteresowania);
- miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczeń i wyposażenie domu, prace domowe)
- edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
- praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, wybór zawodu)
- życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemu);
- żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe, lokale gastronomiczne);
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług);
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, hotel, wycieczki);
- kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu);
- zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych)
- świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego)
- życie społeczne (np. wydarzenia i zjawiska społeczne)

IV Struktury gramatyczne

Treści gramatyczne są podstawą skutecznej komunikacji. Poniższe zestawienie struktur gramatycznych ma charakter informacyjny. Struktur gramatycznych należy używać do realizacji tych funkcji językowych i sytuacji komunikacyjnych, w których mają one zastosowanie i które są niezbędne na danym etapie edukacyjnym i poziomie zaawansowania.

Rodzajnik

- rodzajniki (nieokreślony, określony) i ich stosowanie
- stosowanie rzeczownika bez rodzajnika

Rzeczownik

- odmiana rzeczownika (mocna, słaba, mieszana)
- tworzenie liczby mnogiej
- rzeczowniki złożone, zdrobniałe, określające zawód i wykonawcę czynności

- rzeczowniki z przyrostkami i przedrostkami
- rzeczowniki tworzone od miast, krajów i części świata, od rzeczowników, czasowników, od przymiotników, imiesłowów, liczebników
- odmiana imion własnych
- rzeczownik po określeniu miary i wagi
- rekcja rzeczownika

Zaimek

- zaimki osobowe, nieosobowe, zwrotne, dzierżawcze, wskazujące, pytające, nieokreślone, względne,

Przymiotnik

- przymiotnik jako orzecznik i jako przydawka
- regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
- przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata
- przymiotnik z przedrostkiem *-un*

Liczebnik

- liczebniki główne, porządkowe, mnożna i nieokreślone, ułamkowe i dziesiętne
- użycie liczebników w oznaczaniu miary i wagi, powierzchni i objętości
- liczebniki mnożne i nieokreślone

Przysłówek

- przysłówki zaimkowe w pytaniu i w odpowiedzi
- regularne i nieregularne stopniowanie przysłówek
- przysłówki czasu i miejsca

Partykuła

- użycie partykuł: *sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber*

Przyimek

- przyimki z celownikiem, z biernikiem, z celownikiem lub z biernikiem, z dopełniaczem

Czasownik

- formy czasowe czasownika (strona czynna): *Präsens, Futur I, Präteritum, Perfekt*
- czasowniki posiłkowe: *sein, haben, werden*
- czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski
- czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- czasowniki zwrotne
- czasowniki modalne w trybie oznajmującym (*Präsens* i *Präteritum*)
- czasownik *lassen*
- formy imiesłowowe czasownika: *Partizip II*
- tryb rozkazujący

- bezokoliczniki z *zu* i bez *zu*
- strona bierna określająca stan (*Zustandspassiv*)
- tryb przypuszczający *Konjunktiv II (Präteritum)*
- tryb warunkowy *Konditional I (würde + Infinitiv)*
- rekcja czasowników

Składnia

- zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- szyk wyrazów: prosty, przestawny i szyk zdania podrzędnie złożonego
- przeczenia: *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu
- zdania współrzędnie złożone ze spójnikami i bezspójnikowe
- zdania podrzędnie złożone: podmiotowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe przyczyny, czasu, celu
- zdania porównawcze, przypuszczające i warunkowe

V Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia

- prace klasowe
- kartkówki
- testy
- zadania domowe (prace pisemne i projekty)
- wypowiedzi ustne (na forum i podczas pracy w grupach)

Poziom A2+ biegłości językowej wg ESOKJ, możliwy do realizacji z pomocą podręcznika *Magnet smart 3* w klasie VIII szkoły podstawowej

1) Środki leksykalne i funkcje językowe realizowane w podręczniku *Magnet smart 3* i podlegające ocenie:

- opisywanie aktywności na wymianie szkolnej
- przytaczani wypowiedzi innych osób
- parafrazowanie własnych wypowiedzi
- czynności wykonywane przez opiekunkę (Au pair)
- opowiadanie o wakacyjnym wyjeździe
- nazwy mieszkańców kontynentów i krajów
- instytucje Unii Europejskiej
- podawanie dat rocznych
- przedstawianie faktów z przeszłości
- przedstawianie wybitnych postaci z krajów DACHL
- porównywanie ludzi, miejsc, przedmiotów
- opisywanie wybranych miast DACHL
- nazwy wynalazków i odkryć naukowych
- części samochodu
- ważne wydarzenia z przeszłości
- wspomnienia szkolne
- relacjonowanie minionych wydarzeń
- opisywanie projektu szkolnego
- nazwy zawodów, czynności z nimi związanych i miejsc pracy
- plany zawodowe, uzasadnianie wyboru
- pisanie życiorysu
- media i technologie komunikacyjne
- wyrażanie przynależności
- określania celu działania
- czytelnictwo, popularne gazety
- problemy młodzieży
- nazywanie przyczyn konfliktów z rodzicami
- nazywanie zagrożeń
- okresy życia

- nazwy ubrań
- opisywanie wyglądu
- wyrażanie marzeń i przypuszczeń
- udzielanie porad
- nazwy roślin i zwierząt
- obowiązki właściciela psa/kota
- zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego
- klęski żywiołowe
- literatura science-fiction

2) Środki gramatyczne realizowane w podręczniku *Magnet smart 3* i podlegające ocenie:

- pytania zależne
- zdania względne
- liczebniki: daty roczne
- zdania podrzędne ze spójnikiem *dass*
- zaimki wskazujące
- czas przeszły *Präteritum*
- zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami *als* i *wenn*
- dopełniacz rzeczownika
- strona bierna stanu
- zdania okolicznikowe celu ze spójnikami *um ... zu*
- zdania porównawcze
- zdania z czasownikami *sehen* i *hören* oraz formą bezokolicznika innych czasowników
- pytanie o dopełnienie przyimkowe
- czasownik *lassen*
- rekcja czasownika
- zdania ze spójnikami *also*, *deswegen*, *deshalb*, *trotzdem*, *sonst*
- zdania ze spójnikami *aber*, *oder*, *und*, *denn*, *sondern*
- odmiana przymiotnika
- zaimek wzajemny *einander*
- tryb przypuszczający
- czas przyszły Futur I

3) Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza		Ocena dopuszczająca Uczeń: - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń z wymienionych zakresów tematycznych - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy, co znacznie utrudnia komunikację - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli i/lub z pomocą innych osób	Ocena dostateczna Uczeń: - zna bardzo podstawowe słownictwo i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych - popełnia dość liczne błędy w ich wymowie i zapisie - zna znaczną część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych jednak z trudem je potrafi wykorzystać w komunikacji - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli, ale samodzielnie	Ocena dobra Uczeń: - zna większość wprowadzonego słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia oraz zapisuje - zna prawie wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i często używa ich w komunikacji - zadania wykonuje samodzielnie z nielicznymi usterkami	Ocena bardzo dobra Uczeń: - zna prawie wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i nie popełnia błędów w zadaniach i z łatwością stosuje je w komunikacji
		Ocena dopuszczająca Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela i niektóre teksty odsłuchowe (globalnie) oraz potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają	Ocena dostateczna Uczeń: - rozumie bez problemu polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie) - potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie odsłuchać	Ocena dobra Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje poprawnie większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć większość informacji szczegółowych w tekście	Ocena bardzo dobra Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować wszystkie potrzebne informacje, nie ma
Umiejętności		Ocena dopuszczająca Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela i niektóre teksty odsłuchowe (globalnie) oraz potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają	Ocena dostateczna Uczeń: - rozumie bez problemu polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie) - potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie odsłuchać	Ocena dobra Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje poprawnie większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć większość informacji szczegółowych w tekście	Ocena bardzo dobra Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować wszystkie potrzebne informacje, nie ma
1. receptywne (słuchanie/czytanie)		Ocena dopuszczająca Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela i niektóre teksty odsłuchowe (globalnie) oraz potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają	Ocena dostateczna Uczeń: - rozumie bez problemu polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie) - potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie odsłuchać	Ocena dobra Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje poprawnie większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć większość informacji szczegółowych w tekście	Ocena bardzo dobra Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować wszystkie potrzebne informacje, nie ma

<p>2. produktywnie (mówienie/pisanie)</p>	<p>jednoznaczne informacje oraz są powtarzane kilkakrotnie - potrafi zrozumieć ogólnie bardzo proste teksty pisane, jeśli zawierają wszystkie znane mu słownictwo i struktury</p> <p>- potrafi z niewielką pomocą rozmówcy odpowiedzieć na pytania związane ze swoimi aktywnościami i opowiedzieć się w kilku zdaniach na poznane tematy dotyczące go osobiście, z trudnością nawiązuje komunikację z powodu słabej znajomości struktur gramatycznych i niepoprawnej wymowy - potrafi napisać według wzoru bardzo proste teksty, liczne błędy znacznie utrudniają ich komunikatywność</p>	<p>teksty, a materiał jest powoli prezentowany - rozumie ogólnie proste teksty pisane w zakresie znanych mu tematów i struktur, a także wiele informacji szczegółowych</p> <p>- potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące go osobiście oraz z niewielką pomocą krótko opowiedzieć i zadać proste pytanie rozmówcy na poznane tematy, komunikację zakłócają nieznacznie błędy w wymowie, intonacji lub w strukturach gramatycznych - potrafi napisać według wzoru krótkie, kilkuzdaniowe teksty, które zawierają wprawdzie liczne błędy, ale są w miarę komunikatywne</p>	<p>- czyta ze zrozumieniem większość tekstów na poznane tematy, potrafi podać ogólny sens tekstu i większość informacji szczegółowych</p> <p>- potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się na większość poznanych tematów, stosując nowe słownictwo i struktury, wyrazić prostymi środkami swoje upodobania i opinie, komunikacji nie zakłócają nieliczne błędy wymowy lub intonacji - potrafi napisać według wzoru oraz często samodzielnie kilkuzdaniowe teksty, stosując poznane słownictwo i struktury, nieliczne usterki nie ograniczają komunikatywności tekstów</p>	<p>większych problemów z wykonaniem zadań odsłuchowych - rozumie globalnie i szczegółowo prawie wszystkie teksty pisane, potrafi wykonać wszystkie zadania związane z tekstem</p> <p>- wypowiada się dość swobodnie, prostymi strukturami na prawie wszystkie poznane tematy z życia codziennego dotyczące jego samego i innych osób, wyraża w prosty sposób preferencje, upodobania i opinie swoje i innych osób, stosuje urozmaicone słownictwo i struktury - samodzielnie lub według wzoru tworzy teksty pisane, stosując urozmaicone słownictwo i poznane struktury</p>
---	---	--	---	---

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który 1) spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej oraz wykazuje aktywność w zdobywaniu podstawowej wiedzy o krajach, społeczeństwach i kulturach niemieckiego obszaru językowego, a także świadomość związku między kulturą własną i kulturą tych społeczności oraz wrażliwość międzykulturową; 2) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem; 3) aktywnie współdziała w grupie, np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych pracach projektowych; 4) aktywnie korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim.